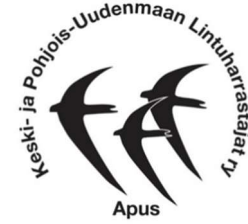

Apus ry:n toimintasuunnitelma 2024

Hallituksen esitys käsiteltäväksi yhdistyksen syyskokouksessa 29.11.2023

Johdanto

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta sekä lintujen suojelua ja tutkimusta omalla toiminta-alueella, Suomessa ja kansainvälisesti osana BirdLife-perhettä. Yhdistys järjestää toimintaa ensisijaisesti jäsenilleen, mutta toiminta on avointa myös muille linnuista ja luonnosta kiinnostuneille.

Retket ja tapahtumat

Opastettuja retkiä ja muita tapahtumia toteutetaan vapaaehtoisten vetäjien voimin. Retkiä ja tapahtumia koordinoi retkityöryhmä ja oppaina toimivat Apuksen retkikummit. Pyrimme jatkamaan myös suosittuja etäyhteydellä järjestettäviä lintuiltoja. Lintuiltoja pyritään pitämään talvikaudella noin kerran kuussa. Iltojen ohjelmassa on keskustelua tuoreista havainnoista ja ilmiöistä, vinkkejä lintujen tunnistamiseen sekä muuta ajankohtaista lintuharrastukseen liittyvää.

BirdLife Suomen valtakunnallisiin tapahtumiin tuotetaan oheistoimintaa ja niistä viestitään omalla alueella. Yhdistyksen kokousten yhteyteen pyritään edelleen järjestämään lintuaiheista ohjelmaa.

Alla on alustava lista vuoden tapahtumista. Lähiretkien kohteet ja tarkemmat päivämäärät julkaistaan lähempänä niiden ajankohtaa:

- 27.-28.1.2024 valtakunnallinen Pihabongaus
- Maalis-huhtikuussa kevätkokous + ohjelmaa
- Maaliskuu: Pöllöilta Hyvinkään Kytäjällä (K. Degerstedt)
- Huhtikuu: Bussiretki Vihdin Vanjärvi, Lohjan Savijärvi ja Pusulanjärvi (K. Degerstedt)
- 4.5.2024 Tornien taisto
- Toukokuu: Bussiretki Hankoon ja Hangon lintuasemalle (K. Degerstedt)
- Toukokuussa Lasten lintuviikko
- Kesäkuu: yölaulajaretki Hyvinkään Ridasjärvelle (K. Degerstedt)
- Kesäkuu: valtakunnallinen Pönttöbongaus
- Syyskuussa Kukkulan kuningas-kisa
- Lokakuun alussa Euroopan suurin lintuharrastustapahtuma EuroBirdwatch
- Lokakuu: Retki Kristiinankaupungin Skaftungiin pe 4.10–su 6.10.2024. Skaftung Nature, Kari Korhonen paikallinen järjestäjä (K. Degerstedt)
- Marraskuussa yhdistyksen syyskokous + ohjelmaa
- Joulukuussa itsenäisyyspäivän ralli eli IP-ralli

Suojelu- ja tutkimustoiminta

Apus tiedottaa valtakunnallisista linnustonseurantahankkeista ja ottaa niihin osaa resurssiensa mukaisesti. Vuonna 2022 alkanut valtakunnallinen Lintuatlas jatkuu ja siihen osallistumiseen kannustetaan.

Apus seuraa toimialueellaan linnustoon mahdollisesti vaikuttavia hankkeita. Tarpeiden ja resurssien mukaan osallistutaan hankkeisiin, annetaan lausuntoja sekä pyritään vaikuttamaan hankkeisiin lintuharrastusta sekä linnuston ja luonnon hyvinvointia edistävästi. Tärkeimmällä sijalla ovat valtakunnallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) tärkeät lintualueet. Lausuntoja voidaan antaa myös yhteistyössä muiden, esim. ympäristöyhdistysten kanssa.

Suojelu- ja tutkimustyötä suunniteltaessa arvioidaan tilanteen mukaan mahdollisuuksia omien linnustoselvitysten toteuttamiseen. Tilaustyönä toteutettavat linnustoselvitykset toimivat varainhankintamuotona ja vahvistavat Apuksen roolia paikallisena asiantuntijana. Linnustoselvitysten raportit julkaistaan Apus ry:n omassa julkaisusarjassa yhdistyksen verkkosivulla.

Apuksen talviruokintapaikkoja ylläpidetään aiempien vuosien tapaan. Ruokintapaikkoja on neljä: Järvenpäässä, Tuusulassa, Hyvinkäällä sekä Nurmijärvellä. Yhdistys maksaa ruokintapisteiden kulut. Havainnot ruokintapaikoilta ilmoitetaan Tiiraan. Ruokintapaikoista tiedotetaan Apuksen viestimissä. Ruokintapaikkojen määrää voidaan maltillisesti kasvattaa, mikäli ruokinnasta vastaavia vapaaehtoisia löytyy ja ruokintapaikan sijainti on sovelias jäsenistön havainnoineille.

Apus jatkaa työtä kolopesijöiden hyväksi. Jäsenistölle välitetään laadukkaita pesäpönttöjä edullisesti, mikäli edellisten pöntönrakentajien seuraaja löytyy.

Järvenpään Kaakkolan pitkospuita, lintutornia ja tornin tilaa sekä ympäröivän elinympäristön tilaa seurataan. Alueen hoidossa vetovastuuta ottaneen Järvenpään kaupungin kanssa pyritään olemaan yhteistyössä.

Nurmijärven Valkjärvi-hankkeessa toimitaan tarvittaessa edelleen teknisenä neuvonantajana ja tiedotetaan hankkeesta. Ko. hankkeessa pyritään parantamaan pesimälinnuston oloja. Hankkeessa ovat mukana Klaukkalan rotarit ja Nurmijärven Luonto.

Talkootoimintaa Tuusulan Seittelin ja Rantamon kosteikoilla jatketaan. Päämääränä on ylläpitää lintujen tärkeimmät pesimäalueet pesintöihin soveliaina sekä kahlaajille raivattu ranta avoimena. Seittelin ja Rantamon kosteikkojen kunnostusta hoitavan Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa jatketaan yhteistyötä, jotta valitut hoitotoimet olisivat myös linnustolle soveliaita.

Tuusulan Rantamossa toteutettua viljelyalan vuokrausta lintupelloksi arvioidaan tarvittaessa uudelleen mahdollisena toimintamuotona.

Hädässä olevia lintuja pyritään auttamaan resurssien mukaan.

Apus maksaa jäsenmaksua BirdLife Suomelle 13 euroa per varsinainen jäsen. Jäsenmaksuilla BirdLife rahoittaa valtakunnallista ja kansainvälistä suojelutyötä. Suojelutyötä koordinoi suojeluvastaava.

Lintuhavainnot

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjät huolehtivat Tiiran havaintoarkiston ylläpidosta mm. tarkistamalla erikseen määritellyjä poikkeuksellisia havainnot. Helsingin lintutieteellisen

yhdistyksen - Tringan aluerariteettikomitea (ARK) tarkastaa alueharvinaisuushavainnot ja valtakunnalliset harvinaisuudet tarkastaa BirdLife Suomen Rariteettikomitea (RK).

Yhdistyksen havaintotyöryhmä tuottaa vuoden aikana 3-4 alueellista havaintokatsausta, joiden julkaisemiseen käytetään nettisivuja ja jäsenkirjettä. Havaintokatsausten sisältöä kehitetään siten, että ne vastaavat laajentuneen jäsenkunnan intressejä. Katsausten kehittämisessä otetaan huomioon mm. se, että nykyään perustieto yksittäisistä havainnoista on saatavissa kattavasti ja reaaliaikaisesti Tiirasta.

Yhdistys kerää havaintoja toimialueeltaan BirdLife Suomen organisoimiin projekteihin. BirdLifelle tuotetaan faunistinen kooste uhanalaisista ja harvalukuisista lajeista toimialueella sekä yhteenveto pikkuharvinaisuuksista. Havaintotyöryhmä kokoontuu vähintään kerran vuodessa, asioita käsitellään myös sähköisin yhteyksin.

Nuorisotoiminta

Nuorisotoiminnan kehittäminen on yksi BirdLife Suomen strategian painopisteistä. Alle 25-vuotiaille jäsenille on käytössä oma, halvempi jäsenmaksukategoria.

Apus ry pyrkii edelleen tavoittamaan oman alueensa nuoria lintuharrastuksen pariin ja yhdistyksen jäseniksi, sekä saamaan mahdollisuuksien mukaan osallistumaan myös yhdistyksen aktiivitoimintaan.

Viestintä

Apuksen viestinnän tavoitteena on kertoa yhdistyksen toiminnasta (havainnot, suojelu ja tutkimus, lintuharrastuksen edistäminen, järjestötoiminta ja varainhankinta) eri kohderyhmille. Myös BirdLife-yhteisön toimintaa ja saavutuksia esitellään säännöllisesti Apuksen viestintäkanavissa.

Viestinnän pääkohderyhmiä ovat yhdistyksen jäsenistö (sekä uudet että nykyiset jäsenet), yhdistyksen hallitus ja muut aktiivitoimijat, yhdistyksen toiminnasta / lintuharrastuksesta kiinnostuneet sekä muut, ns. suuri yleisö.

Jäsentiedotteet jaetaan jäsenistön sähköpostiin lähetettävänä sähköisenä uutiskirjeenä. Apuksen muita viestintäkanavia ovat nettisivut, BirdLife-lehden yhdistyspalsta, Apuksen Facebook-sivu ja -keskusteluryhmä sekä WhatsApp-ryhmät.

Yhdistys hyödyntää ja kehittää monipuolisesti kaikkia viestintäkanaviaan, kohderyhmä sekä viestin sisältö ja ajankohtaisuus huomioiden. Apuksen julkisille verkkosivuille on koottu laajasti tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta. Sivuille päivitetään myös tietoja tapahtumista ja retkistä.

Sosiaaliseen mediaan panostetaan jatkossakin. Apuksen Facebook-sivulla www.facebook.com/lintuyhdistys.apus viestitään ajankohtaisista lintumaailman asioista alueellamme, kerrotaan järjestettävistä retkistä ja tapahtumista sekä esimerkiksi kisojen tuloksista. Facebook-sivulla myös mainostetaan kotisivuille tuotettua uutta sisältöä ja jaetaan muiden lintuyhdistysten uutisia tai tiedotusvälineissä olleita lintu-uutisia.

Apus-foorumi on yhdistyksen ylläpitämä Facebook-keskusteluryhmä. Ryhmässä sen jäsenet voivat julkaista lintuhavaintoja kuvin tai sanoin kerrottuna sekä käydä keskustelua.

Yhdistyksellä on kaksi WhatsApp-ryhmää: WhatsApus ja ApusHavis. WhatsApus-ryhmässä jokainen voi tiedottaa omista lintuhavainnoistaan ja seurata muiden ilmoittamia havaintoja tuoreeltaan omalla matkapuhelimellaan. Ryhmässä viestitään myös Apuksen toiminnasta ja käydään muutakin lintuharrastukseen liittyvää keskustelua. Ryhmään ovat tervetulleita kaikki alueen lintuhavainnoista ja lintuharrastuksesta kiinnostuneet. ApusHavis on yksinomaan yhdistyksen jäsenille tarkoitettu kanava, joka keskittyy mielenkiintoisista lintuhavainnoista tiedottamiseen.

BirdLife-lehden yhdistyspalstalla julkaistaan viralliset kokouskutsut yhdistyksen sääntömääräisiin kokouksiin sekä kerrotaan ajankohtaisista retkistä ja muista tapahtumista. Lehteen tarjotaan resurssien mukaan myös paikallisesta toiminnasta kertovia artikkeleita.

Lisäksi yhdistys pyrkii tarjoamaan artikkeleita paikallis- ja ilmaislehtiin mm. Keski-Uusimaa -konsernin kumppanuussivun välityksellä. Artikkeleita tarjotaan varsinkin kevätkaudella vilkkaimpaan lintujen kevätmuuttoaikaan. Samoin yhdistys tukee paikallismedioiden sisällöntuotantoa olemalla median käytettävissä haastatteluihin ja taustatietojen antamiseen lintuaiheisista teemoista.

Yhdistys on sitoutunut BirdLife Suomen strategiseen kasvutavoitteeseen kasvattaa järjestön jäsenmäärää. Siksi yhdistys pyrkii tiedottamaan paikallislehdissä myös tapahtumista ja retkistä. Tavoitteena on tehdä yhdistystä ja lintuharrastusta laajasti tunnetuksi ja houkutella uusia jäseniä harrastuksen pariin.

Uusille jäsenille lähetetään uuden jäsenen infopaketti. Liittymislahjana uusille jäsenille on BirdLifen lahjoittamat Rissa kiikarissa -lintuharrastusopas ja BirdLife -havaintovihko.

Viestintätöitä koordinoi viestintäryhmä.

Hallinto

Yhdistyksen toiminnasta vastaa seitsenjäseninen hallitus. Hallituksella on kolme työryhmää hoitamassa käytännön asioita: retkityöryhmä, viestintäryhmä ja havaintotyöryhmä. Ryhmät edistävät oman toimialansa tehtäviä itsenäisesti ja raportoivat hallitukselle. Muita työryhmiä perustetaan tarpeen ja vapaaehtoisten kiinnostuksen mukaan.

Yhdistyksen toimintaa pidemmällä jaksolla ohjaa kattojärjestö BirdLife Suomen strategia.

Yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset, kevätkokous ja syyskokous, järjestetään maaliskuussa ja marraskuussa.

Yhdistys on jäsenenä lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö BirdLife Suomessa. BirdLife Suomi taas on osa BirdLife International -järjestöä, joka on maailman suurin ympäristöjärjestöjen verkosto. Yhdistyksellä on neljä edustajaa BirdLife Suomen edustajistossa. BirdLifen edustajiston kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin osallistutaan resurssien mukaan.

Yhdistyksen toimialue käsittää kuusi Keski- ja Pohjois-Uudenmaan kuntaa: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Yhdistys tekee yhteistyötä Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry:n kanssa.

Yhdistyksen jäsenrekisteriä ylläpitää BirdLife Suomen toimisto.

Talous

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksutuloihin. Niiden lisäksi tuloja saadaan kuntien avustuksista ja satunnaisesti linnustoselvityksistä. Vuoden 2024 arvioidut jäsenmaksutulot ovat 12.500 euroa ja avustukset 700 euroa.

Yhdistyksen tärkein voimavara on kuitenkin vapaaehtoistyö. Kaikki yhdistyksen varsinainen toiminta tehdään vapaaehtois pohjalta.

Yhdistyksen kuluista suurin on BirdLife-jäsenmaksu, n. 6.000 euroa. Muut kulut jakautuvat yhdistyksen eri toimintoihin, kuten suojelukulut (talviruokinta, talkoot, pesäpöntöt), kokouskulut (BirdLifen, yhdistyksen, hallituksen ja työryhmien kokoukset), hallintokulut (jäsenrekisteri, kirjanpito & pankkikulut), retket ja nettisivut. Budjetti on laadittu 3000 euroa alijäämäiseksi.

Yhdistyksen kirjanpitoa hoitaa Itteitte Oy.